

शासन निर्णय क्र संकिर्ण-२०११/प क १६७/
कार्या-६, मुंबई दि.२०.१०.२०११ च्या
अनुषंगाने राज्यातील न्यायालयीन कर्मचा-
यांच्या विविध संघटना, महासंघ तसेच जिल्हा
न्यायाधिकांनी उपस्थित केलेल्या मुद्यांबाबत
स्पष्टीकरण.

महाराष्ट्र शासन

विधी व न्याय विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक: संकीर्ण-२०१२/प्र.क्र.३६/कार्या-६,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

तारीख: ८ मार्च, २०१३

शासन परिपत्रक—

मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशाप्रमाणे राज्यातील जिल्हा व सत्र न्यायालये व त्यांच्या अधिपत्याखालील दिवाणी व फौजदारी न्यायालये, लघुवाद न्यायालये तसेच मुंबई येथील दिवाणी व सत्र न्यायालय, लघुवाद न्यायालय, मुख्य महानगर दंडाधिकारी व त्यांच्या अधिपत्याखालील महानगर दंडाधिकारी यांची न्यायालये येथील न्यायालयीन कर्मचारी यांना मा.शेट्टी आयोगाच्या शिफारशी लागू करण्याबाबत विधी व न्याय विभागाने शासन निर्णय क्र संकिर्ण-२०११/प क १६७/कार्या-६, मुंबई दि.२०.१०.२०११ रोजी निर्गमित केला होता सदर शासन निर्णय उच्च न्यायालय मुंबई येथे दाखल करण्यात आलेल्या रिट याचिका क्र १३९२/११ मध्ये दिनांक २१.१०.२०११ रोजी दाखल करण्यात आला होता. सदर शासन निर्णय निर्गमित केल्यानंतर महाराष्ट्र राज्य न्यायालयीन कर्मचारी महासंघ, लातूर (गट-क), पुणे, नाशिक, जळगाव येथील जिल्हा न्यायालयीन कर्मचारी संघटना गट (क) व चंद्रपूर, सिंधुदुर्ग, नाशिक, नांदेड, अकोला, पुणे, जळगाव या जिल्ह्यातील प्रमुख जिल्हा व सत्र न्यायाधीश औरंगाबाद, मुंबई, पुणे येथील कौटुंबिक न्यायालयातील प्रमुख न्यायाधिश तसेच मुख्य महानगर दंडाधिकारी (एस्प्लेनेड), मुंबई यांनी शासन निर्णयाच्या अनुषंगाने विविध मुददे उपस्थित केले होते. न्यायालयातील आस्थापनेवरील ज्या पदांना मा. शेट्टी आयोगाच्या शिफारशी लागू केल्या त्या

पदांची वेतननिश्चिती करताना अडचणी येत होत्या तसेच शेटटी आयोगाच्या शिफारशी कोणत्या पदांना अनुज्ञेय आहेत या बाबतीत त्यांनी शासनाचे मार्गदर्शन मागितले होते. शासनाने त्यांच्या मुद्द्यांवर विचार करून, त्यांच्या अडचणी समजून घेतल्या. त्या दुर करण्यासाठी शासन खालीलप्रमाणे स्पष्टीकरण देत आहे.

मुद्दे	स्पष्टीकरण
१) दि. २० ऑक्टोबर, २०११ च्या शासन निर्णयान्वये ज्या पदांना वेतनश्रेणीवाढ देण्यात आलेली आहे, त्यांना ६ व्या वेतन आयोगातील कोणती वेतनसंरचनेत अनुज्ञेय आहे, याचा तक्ता दिला नसल्याने त्यांची वेतननिश्चिती करताना अडचणी येत आहेत.	१) शासन निर्णय, दि. २० ऑक्टोबर २०११ नुसार ज्या पदांना श्रेणीवाढ मंजूर करण्यात आलेली आहे, त्या पदांची वेतननिश्चिती परिशिष्ट-अ मधील स्तंभ ५ मध्ये दर्शविलेल्या वेतनसंरचनेत महाराष्ट्र नागरी सेवा (सुधारीत वेतन) नियम २००९ दि. २२ एप्रिल, २००९ व परिपत्रक दि. २९ एप्रिल, २००९ नुसार करण्यात यावी.
२) शासन निर्णयानुसार दि.०१.०४.२००३ पासून ज्या कर्मचा-यांना १ वेतनवाढ मंजूर केलेली आहे त्यांची वेतननिश्चिती दि. ०१.०१.२००६ मध्ये कशा प्रकारे करावी.	२) अशा कर्मचा-यांचे दि. १/१/२००६ रोजीचे वेतन विचारात घेऊन मुद्दा क्र. १ मध्ये नमुद नियम/परिपत्रकान्वये वेतननिश्चिती करण्यात यावी.
३) वेतनश्रेणीवाढ मंजूर करण्यात आलेल्या पदावर दि.३१.१२.२००५ नंतर नियुक्त करण्यात आलेल्या कर्मचा-यास वेतनश्रेणीवाढीचा फायदा मिळू शकेल काय?	३) दि. ३१.१२.२००५ नंतर वेतनश्रेणीवाढ मंजूर करण्यात आलेल्या पदावर नियुक्त कर्मचा-यांना परिशिष्ट-अ मध्ये दर्शविलेल्या तक्त्यांतील स्तंभ-५ प्रमाणे सहाव्या वेतन आयोगातील वेतनसंरचना अनुज्ञेय आहे.
४) दि. ०१.०४.२००३ रोजी वेतनश्रेणीवाढ	४) दि. २० ऑक्टोबर, २०११ च्या शासन

मुद्दे	स्पष्टीकरण
दिली गेली असून तदनंतर अनुज्ञेय ठरविण्यात आलेल्या आस्थापनेशिवाय अन्यत्र बदली अथवा नियुक्ती झाल्यास वेतनश्रेणीवाढ काढून घेण्यात यावी किंवा कसे? तसेच वेतनश्रेणी वाढ काढून घ्यावयाची असल्यास अशा कर्मचा-यास बाब क्र.३ नुसार १ वेतनवाढ देय ठरेल किंवा कसे?	निर्णयान्वये ज्या पदांना वेतनश्रेणीवाढ देण्यात आलेली आहे, त्या पदावर नियुक्त झालेल्या कर्मचाऱ्यांनाच वेतनश्रेणीवाढ अनुज्ञेय आहे. त्या पदांवरून अन्यत्र बदली किंवा नियुक्ती झाल्यास नियुक्तीच्या पदाची वेतनश्रेणी अनुज्ञेय राहिल.
५) जिल्हा न्यायालये, दिवाणी न्यायालय (वरिष्ठ स्तर) दिवाणी न्यायालय (कनिष्ठ स्तर) यामधील ज्या पदांना वेतनश्रेणीवाढ मंजूर करण्यात आलेली आहे. त्या पदांशी समकक्ष असलेल्या मुंबईतील सर्व न्यायालयातील अशा पदांना वेतनश्रेणीवाढ देण्याबाबत सुस्पष्ट उल्लेख शासन निर्णयामध्ये करावा.	५) ६ व ७ दि. २० ऑक्टोबर, २०११ च्या शासन निर्णयामध्ये नमुद पदाव्यतिरिक्त अन्य आस्थापनेवरील पदांना वेतनश्रेणीवाढ अथवा वेतनवाढ अनुज्ञेय नाही.
६) कौटुंबिक न्यायालयाचे कर्मचारी हे जिल्हा व सत्र न्यायालयाचे कर्मचारी आहेत, त्यांनाही शेट्टी आयोगाच्या शिफारशी लागू करण्यात याव्यात.	
७) जिल्हा विधी सेवा प्राधिकारण, जिल्हा सरकारी वकीलांचे कार्यालय यामधील न्यायालयीन कर्मचाऱ्यांना शेट्टी आयोगाच्या शिफारशी लागू आहेत काय?	
८) दि.०१.०१.२००६ पासून नवीन	८) वरीष्ठ कर्मचाऱ्याचे वेतन त्याच

मुद्दे	स्पष्टीकरण
वेतनश्रेणी सर्वासाठी समान आहे मात्र सर्व कर्मचारी सेवा जेष्ठतेनुसार एकाच वेतनश्रेणीमध्ये, वेतन कमी जास्त असले तरी, सर्वासाठी सारखेच वेतन लागू होऊ शकते. सबब, सेवाजेष्ठतेनुसार कमी/जास्त असलेल्या वेतनाप्रमाणे नविन वेतन कसे निश्चित करावे याबाबत स्पष्ट निर्देश देण्यात यावे.	संवर्गातील कनिष्ठ कर्मचाऱ्यापेक्षा खालच्या टप्प्यावर निश्चित होत असेल अथवा एकाच टप्प्यावर वेतने एकवटत असतील (Bunching of pay) तर, अशा प्रकरणी महाराष्ट्र नागरी सेवा (सुधारित वेतन) नियमांमध्ये वेतन उंचावून देण्याबाबत तरतूदी विहित केल्या आहेत. त्यानुसार कार्यवाही करता येईल.
९) दि.०१.०१.२००६ व त्यानंतर नव्याने नियुक्त झालेल्या कर्मचाऱ्यांचे प्रारंभीक वेतन निश्चित करताना त्यांना १ आगावू (अतिरिक्त) वेतनवाढ अनुज्ञेय आहे काय ?	९) नाही. दि.०१.०४.२००३ ते ३१.१२.२००५ या कालावधीमध्ये सेवेत असलेल्या किंवा निवृत्त झालेल्या किंवा त्या दरम्यान नव्याने नियुक्त झालेल्या किंवा वेतन कुंडितता आलेल्या आणि ज्यांना वेतनश्रेणीमध्ये वेतन श्रेणीवाढ देण्यात आलेली नाही, अशा कर्मचाऱ्यांना सदर कालावधीमध्ये लागू असलेल्या वेतन श्रेणीमध्ये १ आगावू (अतिरिक्त) वेतनवाढ अनुज्ञेय आहे. तसेच या आगावू (अतिरिक्त) वेतनवाढीचा, नियमित वेतन वाढीवर काही परिणाम होणार नाही.
१०) न्यायालयातील चतुर्थ श्रेणी कर्मचाऱ्यांना १ वेतनवाढ देण्यात यावी.	१०) न्यायालयातील चतुर्थ श्रेणी कर्मचाऱ्यांना एक आगावू वेतनवाढ देता येणार नाही. कारण शेट्टी आयोगाने विशिष्ट वेतनश्रेणीमध्ये काम करणा-या न्यायालयीन कर्मचाऱ्यांनाच

मुद्दे	स्पष्टीकरण
	<p>वेतनश्रेणीमध्ये एक आगावू वेतनवाढ दिलेली आहे. त्यामध्ये खालील वेतनश्रेणी येतात.</p> <p>१) रु.६५०० -१०५०० २) रु.५५०० - ९००० ३) रु. ५००० -८००० ४) रु.४५०० - ७००० ५) रु.४०००- ६००० ६) रु.३२००-४९०० ७) रु.३०५०-४५९०. या व्यतिरिक्त इतर वेतनश्रेणीमधील कर्मचारी व अधिकारी यांना एक वेतनवाढ अनुज्ञेय नाही.</p>
११) एखादया कर्मचा-यास एक वेतनवाढ मंजूर केल्यानंतर असा कर्मचारी वेतनश्रेणीवाढ अनुज्ञेय असलेल्या पदावर नियुक्त झाल्यास व त्यास वेतनश्रेणीवाढीचा फायदा देय ठरत असल्यास दि.०१.०४.२००३ रोजी दिलेली वेतनवाढ कायम ठेवावी किंवा कसे?	११) वेतनवाढ मंजूर झाल्यानंतर अन्य पदावर नियुक्ती झाल्यास त्या पदाची वेतनश्रेणी व त्याचे नियुक्तीच्या वेळेचे वेतन विचारात घेऊन प्रचलित नियमानुसार वेतननिश्चिती करण्यात यावी.
१२) शासन निर्णयामध्ये ज्या ज्या ठिकाणी ०१.०४.२००३ ते ३१.१२.२००५ हा विशिष्ट कालावधी नमूद केलेला आहे तो वगळून त्याऐवजी दि. ०१.०४.२००३ पासून पुढे सदर शिफारशींची अंमलबजावणी करावी.	१२) दि. २० ऑक्टोबर, २०११ च्या शासन निर्णयातील तरतुदी या पाचव्या वेतन आयोगाशी संबंधित असल्याने शासन निर्णयामध्ये नमूद केलेल्या कालावधी वगळण्याची आवश्यकता नाही.
१३) जिल्हा न्यायालयाचे आस्थापनेवरील झेरॉक्स ऑपरेटर, पुस्तक बांधणीकार, सफाई कामगार या पदाबाबत वेतनश्रेणीवाढ, वेतनवाढ	१३) जिल्हा न्यायालयाच्या आस्थापनेवरील झेरॉक्स ऑपरेटर, पुस्तक बांधणीकार (गट ड) सफाई कामगार या पदाबाबत वेतन श्रेणीवाढ व

मुद्दे	स्पष्टीकरण
व भत्ते यापैकी कोणत्याही बाबींमध्ये उल्लेख केलेला नाही तरी या पदांना वेतनश्रेणीवाढ, वेतनवाढ व भत्ते कशा प्रकारे द्यावेत.	वेतनवाढ यापैकी कोणत्याही बाबींमध्ये मा. शेट्टी आयोगाने शिफारस केलेली नाही. त्यामुळे या पदांना वेतनश्रेणीवाढ व वेतनवाढ अनुज्ञेय नाही. भत्त्यासंदर्भात दिनांक २०/१०/२०११ च्या शासन निर्णयात तरतुद स्वयंस्पष्ट आहे.
१४) मुख्य बेलिफ हे पद बेलिफ या पदाचे पदोन्नतीचे पद आहे. त्यामुळे मुख्य बेलिफ या पदाची वेतनश्रेणी रु. ४०००-६००० या वेतन श्रेणीची असावी. ६ व्या वेतन आयोगाप्रमाणे रु. ५२००-२०२०० अधिक ग्रेड वेतन २४०० अशी असावी.	१४) रु. ४०००-६००० या असुधारित वेतनश्रेणीस सहाव्या वेतन आयोगात रु. ५२००-२०२०० + ग्रेड वेतन रु. २४००/- ही समकक्ष वेतन संरचना अनुज्ञेय आहे.
१५) विकल्पाची मुदत वाढविण्यात यावी किंवा तो रद्द करण्यात यावा.	१५) या प्रकरणी पुढीलप्रमाणे दोन प्रकारचे विकल्प अपेक्षित आहेत. दिनांक १.४.२००३ पासून पाचव्या वेतन आयोगातील वेतनश्रेणी शेट्टी आयोगानुसार पुनःसुधारित केल्या आहेत. त्या वेतनश्रेणी स्वीकारण्याचा (दिनांक १.४.२००३ पासून अथवा येणाऱ्या पुढील वेतनवाढीपासून अथवा अन्य फायदेशीर ठरेल अशा दिनांकापासून) विकल्प द्यावा लागेल. याबाबत विशिष्ट असा विकल्पाचा नमुना विहित नाही. (कर्मचारी अर्जान्वये याबाबत

मुद्दे	स्पष्टीकरण
	विकल्प देऊ शकतील) दिनांक १.१.२००६ पासून मंजूर सुधारित वेतनसंरचनेत वेतननिश्चितीचा विकल्प - महाराष्ट्र नागरी सेवा (सुधारीत वेतन) नियम २००९ मधील जोडपत्र ४ मध्ये विकल्पाचा नमुना विहित केला आहे. वरील दोनही विकल्पाकरिता आदेश निर्गमित झाल्यापासून एक महिन्याची मुदत देण्यात येत आहे.

सरद शासन परिपत्रक वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ३१/सेवा९, दि. २६/२/२०१३ अन्वये त्यांच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१३०३०७१४१८२४१०१२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

(वीरसिंह पाटील)

उप सचिव, (विधी)

प्रत,

१. महाप्रबंधक, उच्च न्यायालय, मुंबई

२. प्रबंधक, उच्च न्यायालय, (अपील शाख /मुळ शाखा), मुंबई
३. प्रबंधक, उच्च न्यायालय, नागपूर, औरंगाबाद व पणजी खंडपीठ
४. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरिक्षा) एक, महाराष्ट्र मुंबई
५. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरिक्षा) दोन, महाराष्ट्र नागपूर
६. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
७. सर्व प्रमुख जिल्हा व सत्र न्यायाधिश
८. सर्व प्रमुख न्यायाधीश, लघुवाद न्यायालये
९. सर्व प्रमुख न्यायाधीश, कौटुंबिक न्यायालये
१०. वित्त विभाग/सेवा-९, मंत्रालय मुंबई -३२
११. निवड नस्ती.

परिशिष्ट - अ

अ.क्र.	पदनाम	पाचव्या वेतन आयोगातील वेतनश्रेणी (रुपये)	शेटी आयोगानुसार पाचव्या वेतन आयोगातील पुनः सुधारित वेतनश्रेणी (रुपये)	स्तंभ क्र.४ मधील वेतनश्रेणीशी समकक्ष सहाव्या वेतन आयोगातील वेतनसंरचना (रुपये)	
१	२	३	४	५	६
				पे बॅन्ड	ग्रेड वेतन
१.	हवालदार	२६१०-४०००	२६५०-४०००	४४४०-७४४०	१६५०
२.	प्रबंधक, जिल्हा न्यायालय	६५००-१०५००	८०००-१३५००	९३००-३४८००	५४००
३.	अधिक्षक, दिवाणी न्यायालय, (वरीष्ठ स्तर)	५५००-९०००	७४५०-११०५०	९३००-३४८००	४६००
४.	सहाय्यक अधिक्षक, दिवाणी न्यायालय, (कनिष्ठस्तर)	५०००-८०००	६५००-१०५००	९३००-३४८००	४४००

५.	जिल्हा न्यायाधीश/अतिरिक्त जिल्हा न्यायाधीश/नगर व दिवाणी न्यायाधीश यांच्याकडील निवडश्रेणी लघुलेखक/स्वीय सहाय्यक (लघुलेखक श्रेणी-१)	७४५०-११५००	७५००-१२०००	९३००-३४८००	४८००
----	--	------------	------------	------------	------